

1976-10-25

11.121 1-880-76

Se sändlista

Ändring av föreskrifter för naturreservatet Hideviken

Beskrivning av reservatet

Reservatets benämning: Hideviken

Kommun: Gotland

Socken: Hellvi

Pastigheter: Stengrinda 1:9

Lägesbeskrivning: Ek karta CO 7609 Rännings

Topografisk karta: 7 J Fårösund SO

Total areal: 1,7 ha

Därav landareal: 1,7 ha

Markägare: Gotlands Kalkverk AB/EUROC

Grund för beslutet

Länets raukområden utgör för landet unika företeelser vilka genom mänsklig påverkan alltmer utsätts för större förändringar. Områdena har stort naturvetenskapligt värde och är omtyckta utflyktsmål. Det är därför angeläget att med kompletterande och för de flesta områden likalydande föreskrifter skapa större respekt hos allmänheten för dessa områdens särart samt att underlätta övervakningen och efterlevnaden av utfärdade föreskrifter. Därigenom skall den pågående förslitningen hejdas och områdena bevaras för framtiden.

1976-10-25

11.1211-880-76

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dämna, dränera, utfylla eller utföra annan markbearbetning
- anordna upplag annat än tillfälligt för jord- eller skogsbrukets eller för fiskets behov
- anlägga väg, stig eller parkeringsplats

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- dra fram mark- eller luftledning
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och fridlysningstavlor undantagna
- uppföra helt ny byggnad eller utföra till- eller påbyggnad

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken (t ex jaktarrendator) förpliktas tåla att de åtgärder vidtages

1976-10-25

11.1211-880-76

inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Föreskrifterna gällande allmänheten avser också markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att exempelvis knacka fossil ur raukar eller övrigt fast berg
- göra upp eld
- framföra motordrivet fordon
- parkera annat än på särskilt anvisad plats
- tälta eller uppställa husvagn
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning

D. Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

a) Syftet med vården och förvaltningen

Hideviken är både av stort vetenskapligt intresse och ett område av stort värde för det rörliga friluftslivet. Syftet med vården och förvaltningen är att för framtiden bevara områdets raukar och reglera skogens utveckling i området för att hindra alltför långtgående igenväxning.

b) Skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reserve-

1976-10-25

11.1211-380-76

tet genom att fastställa bifogade plan.

c) Utmärkning

Reservatet skall utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

d) Förvaltare

Reservatet skall i naturvårdshänseende vårdas och förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägaren.

e) Samråd

Förvaltaren skall vid områdets vård och förvaltning iakttaga föreskrivet samråd med naturvårdsverket, länsstyrelsen, skötselrådet m fl.

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos regeringen.

Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, yrke, postadress och telefonnummer.

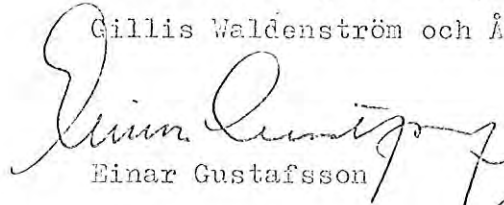
Insänds besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 20 STOCKHOLM.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsens styrelse fattat beslut, har förutom fördraganden, 1:e byråinspektören Börje Rydenheim även läns-

1976-10-25

11.1211-880-76

rådet Ulf Thuresson, byrådirektören Per Hansson, länsassessor Nils Strehlenert, t f länsarkitekten Peter Ringborg, t f överlantmätaren Torsten Sojdelius och t f länsantikvarien Sven-Olof Lindquist deltagit. I styrelsens beslut har deltagit landshövdingen samt ledamöterna Yngve Ahlsten, Sture Eklund, G A Gradelius, Hjalmar Heidenberg, Henning Jakobson, Bengt Juhlin, Gottfrid Larsson, C B Stenström, Gillis Waldenström och Åke Wiberg.


Einar Gustafsson


Börje Rydenheim

DISPOSITIONS- OCH SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HIDEVIKEN

1 Allmän beskrivning samt målsättning för naturreservatets
skötsel jämte föreskrifter

1.1 Allmän beskrivning

1.1.1 Data

Avsatt som naturminne 1931-09-22. Omfört till naturreservat enligt 1964 års naturvårdslag. Revidering av fridlysningsföreskrifterna enligt länsstyrelsens beslut 1976-10-25

Areal: 1,7 ha

Kommun: Gotland

Läge: Hellvi socken, vid Hidevikens västra strand.

Topografiska kartbladet 7 J Fårösund SO.

Ägare: Gotlands Kalkverk AB/EUROC, Stormgatan 14, 211 20 MALMÖ

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Gotlands län i samråd med markägaren.

Syfte med avsättningen: Skydd för raukarna och berggrunden.

1.1.2 Naturförhållanden

Karaktäristiskt för reservatet är den kraftigt skulpterade klintbranten samt det där ovanför belägna raukfältet med mångformigt utbildade raukar som ligger utspridda i ett glest bestånd av tall och gran.

Klinten reser sig 30-40 m innanför stranden och sträcker sig utefter hela reservatet eller drygt 200 meter. Den består av lagrad kalksten, som i söder vilar på margskiffer. Inom reservatet når den en maximal höjd av ca 6 meter. I områdets norra del avtar klintens höjd mot nordväst och övergår i en jämn, svag sluttning. I södra delen böjer klinten av från stranden mot sydväst. Kraftig vågpåverkan

har utbildat grotkliknande formationer, i klintbrantens norra del. Flera stora, skivformade block ligger nedrasade under klinten. Kalkstenen här tillhör Slitelagren. Den är huvudsakligen lagrad men överlagras av en revkalksten vari raukarna är utformade. Mellan klinten och stranden går en smal bilväg utanför reservatet. Stranden utgöres av klappersten.

Ovanför klinten vidtar en platå, som i reservatets södra del övergår i en bergssluttnig. I norra delen sträcker den sig ca 40 meter västerut och övergår sedan i en sluttnig med översilande grundvatten. Samtliga raukar av anseilig storlek, ca 35 st, finns inom ett 200 x 75 meter stort område på platån och i den norra sluttnigen. Den högsta rauken är 6,5 meter och pelarformad. Ca 40 meter väster om denna finns en vacker raukport (bilaga 4).

Området ovanför klinten är bevuxet med en relativt gles och kortvuxen tallskog med inslag av gran. Det sparsamma underbeståndet består huvudsakligen av en samt i viss utsträckning ek, rönn, nypon och hagtorn. Träd- och buskskiktets nuvarande prägel är resultatet av ett avverknings- och röjningsingrepp, utfört som beredskapsarbete år 1966 i avsikt att delvis frilägga raukarna. 1972 utfördes landskapsvårdande gallring och röjning även i reservatets närmaste omgivningar.

Markvegetationen domineras av gräs, mossor, bräken och några örter, t ex blåsippa. Torktåliga örter såsom solvända, fetknopp, getrams och axveronika återfinns på den yttre klintplatån. Bergspring växer stundom uppe på själva raukarna. Under grandungarna förekommer jordstjärna (en svamp).

Nedanför klinten är trädbeståndet sparsamt med enstaka tallar samt dungar av enbuskar. Markvegetationen är däremot

artrik och domineras av blåeld. Ett mindre bestånd av förvildade hallon växer i norra delen av området. Bland övriga arter kan nämnas smultron, gulmåra, mjölkört, kungsljus och skelört.

Djurlivet är sparsamt inom reservatet. Vildkanin förekommer dock allmänt över hela området och bidrar till att hålla efter markvegetationen.

1.1.3 Kommunikationer

Från Hidevikens fritidsstugeområde går en mindre bilväg utmed Hidevikens västra strand ända fram till reservatet.

1.1.4 Socialt utnyttjande

Området utnyttjas sedan flera år tillbaka av Slite scoutkår, som har en stuga strax norr om reservatet. Bl a används gräsplanen intill den största rauken som samlingsplats och andaktsrum. För ändamålet har ett mindre träkors rests mot rauken.

1.1.5 Serviceanordningar

Parkeringsplats

Sopbehållare

Informationsskylt

Sopbehållare samt informationsskylt med kartskiss och text finns i nordöstra delen av området. Parkeringsplats finns ungefär mitt på området.

1.1.6 Föreskrifter

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författ-

ningar skall förbud gälla att

- bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dämna, dränera, utfylla eller utföra annan markbearbetning
- anordna upplag annat än tillfälligt för jord- eller skogsbrukets eller för fiskets behov
- anlägga väg, stig eller parkeringsplats

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- dra fram mark- eller luftledning
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning -- informations- och fridlysningsstavlur undantagna
- uppföra helt ny byggnad eller utföra till- eller påbyggnad

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående sakkägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken (t ex jaktarrendator) förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Föreskrifterna gällande allmänheten avser också markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att exempelvis knacka fossil ur raukar eller övrigt fast berg

- göra upp eld
- framföra motordrivet fordon annat än på anvisad väg
- parkera annat än på särskilt anvisad plats
- tälta eller uppställa husvagn
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning

2 Dispositions- och skötselplan för mark och vatten

2.1 Allmän målsättning för mark- och vegetationsvård

Raukarna i reservatet förekommer huvudsakligen i en tämligen sluten barrskog. Detta är inte det vanliga i länets övriga raukreservat och därför är det särskilt angeläget att här bibehålla intrycket av att raukarna är inbäddade i grönska samtidigt som området inte blir så utsatt och blåsigt.

Vegetationen skall alltså såvitt möjligt bibehållas. Viss uppsläende lövsly kan i framtiden bli nödvändigt att röja bort. Skadade träd skall i den mån de är störande i landskapet avlägsnas.

Den gräsplan som finns i anslutning till den högsta rauken skall hållas öppen.

2.2 Åtgärder av allmän karaktär

2.2.1 Tillsyn

Under sommarsäsongen skall tillsyn utövas av ambulerande tillsynsman om möjligt en gång per vecka.

Tillsynsmannen skall övervaka att gällande reservatsföreskrifter respekteras. Ev skadegörelse på raukarna skall omedelbart rapporteras till förvaltaren, som i varje enskilt fall, i samråd med länsstyrelsen och naturvårdsverket, beslutar om vilka åtgärder som skall vidtas.

Tillsynsmannen skall dessutom kontrollera att renhållnings-

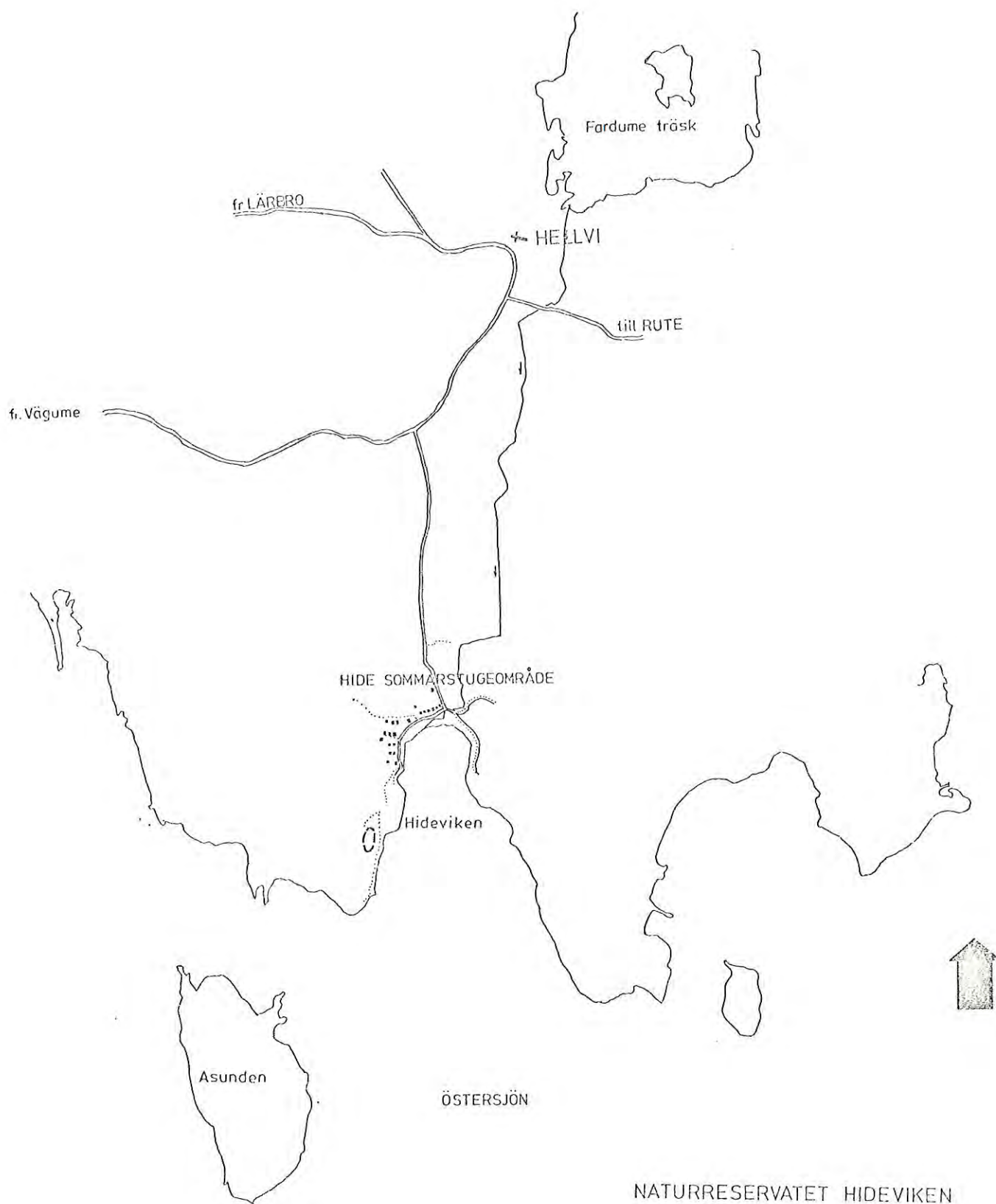
entreprenören fullgör sina åligganden samt vid behov utföra smärre reparationer på befintliga anläggningar. Lätta- re städning av området ingår också i tillsynsmannens uppgifter.

2.2.2 Renhållning

Området skall städas en gång årligen före sommarsäsongen. Tömning av sopbehållare skall ske en gång per vecka under tiden juni - augusti. Under övrig del av året skall sop- hämtningen anpassas till konstaterat behov och till de kommunala sophämtningsrutinerna.

Litteratur

- Ekman, A. Raukinventering. Länsstyrelsen 1972.
 Munthe, H. 1921: Sveriges raukar jämte exempel på pseudo-raukar. SGU ser C 303.
 Översiktsplan för Gotlandskusten. Länsstyrelsen 1968.
 Hede, A. 1928: Beskrivning till kartbladet Slite. SGU ser Aa 169.
 Laufeld S. 1974: Reference Localities for Paleontology and Geology in the Silurian of Gotland. SGU ser C 705



NATURRESERVATET HIDEVIKEN

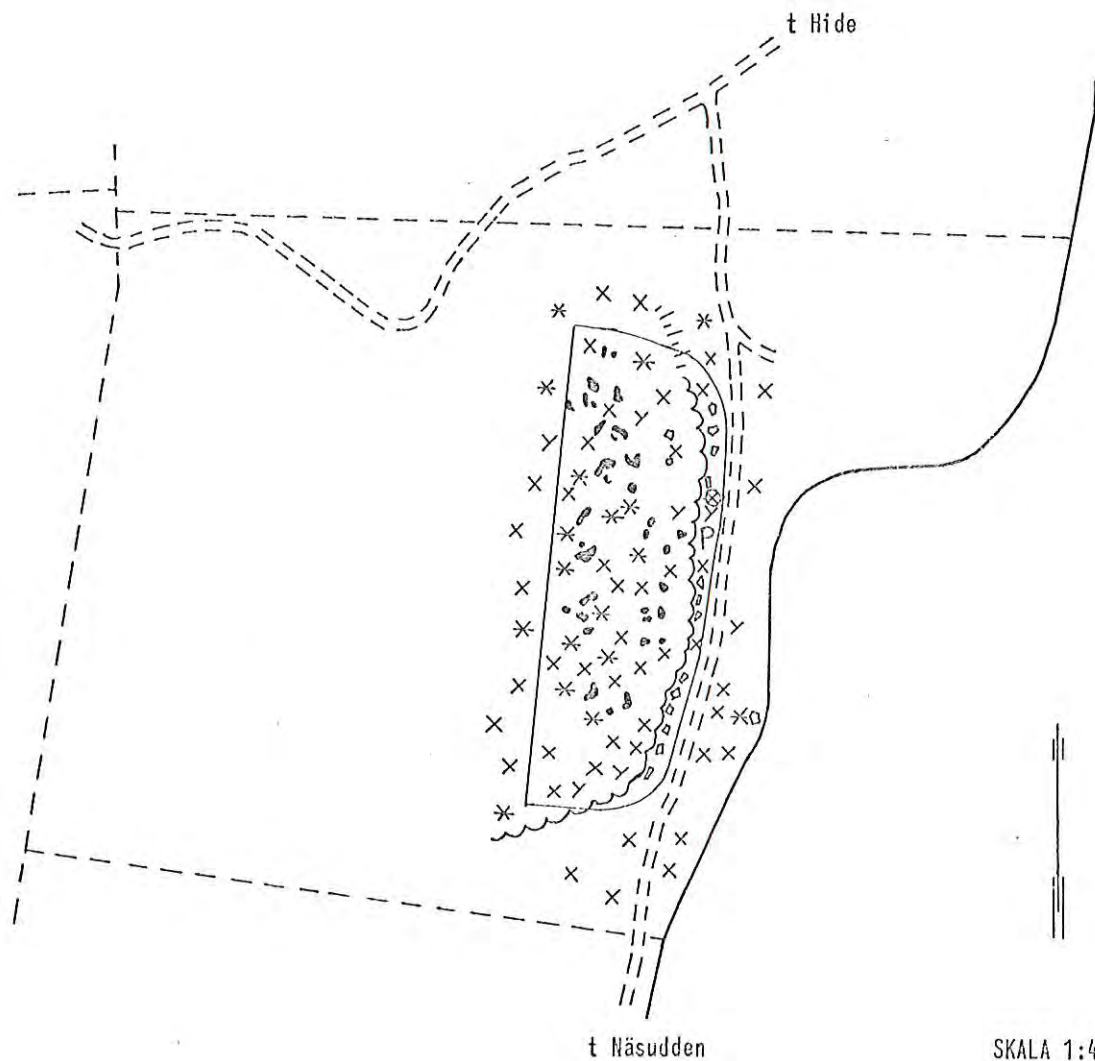
Översiktskarta
Skala 1:50000



NATURRESERVATET HIDEVIKEN

I 24

DETALJKARTA



SKALA 1:4000

0 50 100 m

- RESERVATGRÄNS
- - - - - FASTIGHETSGRÄNS
- == == == VÄGSPÅR
- ~~~~~ KLINT
- / / \ LUTNINGSTRECK
- ◊ ◊ BLOCK
- ⊗ RAUK
- ⊗ UPFLYSNINGSSKYLT

- * gran
- X tall
- Y en

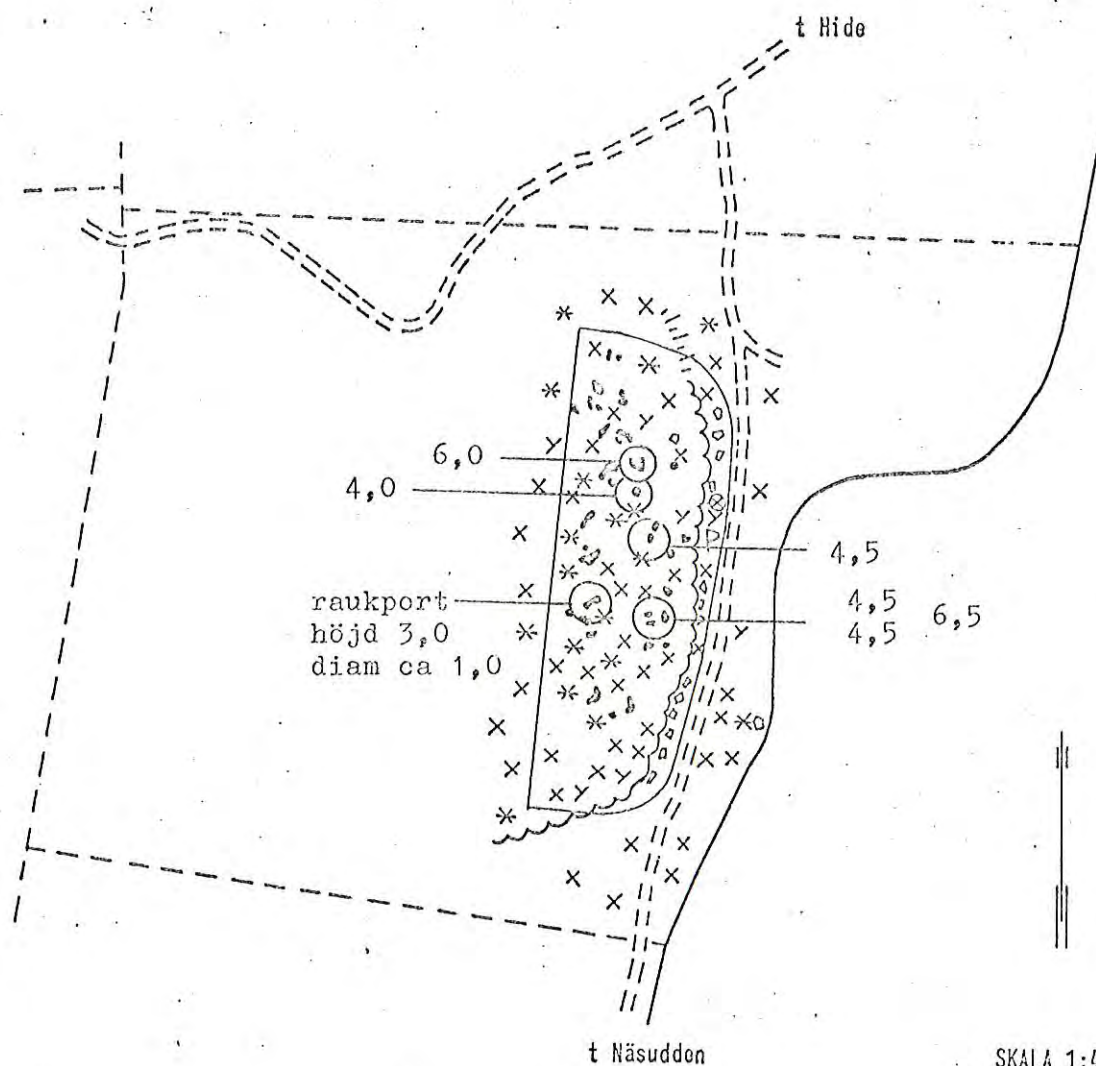
Upprättad 1973
Arne Mirton

NATURRESERVATET HIDEVIKEN

I 24

DETALJKARTA

Höjdangivelser för de största raukarna i meter.



SKALA 1:4000

0 50 100 m

- RESERVATGRÄNS
- FASTIGHETSGRÄNS
- === VÄGSPÅR
- ~~~~ KLINT
- /// LUTNINGSTRECK
- △ BLOCK
- ⊙ RAUK
- ⊗ UPPLYSNINGSSKYL

- * gran
- x tall
- y en

Upprättad 1973
Arne Minton